

NOTAT

Miljø- og
Fødevareministeriet
Departementet

Kemikalier
Ref. 2018-9844
Den 15. november 2018

Erhvervsøkonomiske konsekvenser af forbud mod aktivstofferne bromoxynil, pendimethalin og fluroxypyr

Fælles for de tre stoffer er, at de alle er ukrudtsmidler, og at de tre stoffer i nogle afgrøder kan anvendes som supplement for hinanden. Flere andre ukrudtsmidler, som kan være alternativer til de tre nævnte, er aktuelt også under revurdering i EU, og derfor afhænger de erhvervsøkonomiske konsekvenser af det samlede antal aktivstoffer, der er tilbage på markedet.

Bromoxynil er i dag godkendt til anvendelse i korn, majs samt kepaløg og porrer. Det vurderes, at et forbud kun vil have direkte målbare erhvervsøkonomiske konsekvenser for produktionen af kepaløg og porrer. I disse afgrøder er konsekvenserne til gengæld meget markante med et skønnet tab i størrelsesordenen 15,3 til 70 mio. kr. om året afhængig af afregningspriserne. Et forbud mod bromoxynil vil gøre det meget vanskeligt at opretholde en økonomisk bæredygtig produktion af kepaløg baseret på udsæede frø. En omlægning til en produktion baseret på sætte-/planteløg er et alternativ, men denne produktion er betydelig dyrere end dyrkning baseret på såning af frø.

For de i dag godkendte anvendelser i korn vil et forbud mod bromoxynil primært betyde, at mulighederne for ukrudtsbekæmpelse i marker med græsudlæg vil blive meget begrænsede. Det vil kunne give problemer, da resistens over for det alternative aktivstoftribenuron er den mest udbredte form for resistens hos tokimbladet ukrudt, og da anvendelsen af tribenuron om efteråret vil afskære landmanden for at bruge en række af de herbicider, som er mest anvendt i foråret. Resistens over for bromoxynil er endnu ikke observeret i Danmark, og bromoxynil anses derfor for at være en "resistensbryder".

Pendimethalin anvendes i en lang række større landbrugsafgrøder, samt grøntsags- og jordbærproduktion. I grøntsagsafgrøderne udmærker pendimethalin sig ved at have en langt større skånsomhed over for afgrøderne end de andre midler, der kan anvendes. Beregningerne viser, at de største konsekvenser ved et forbud mod anvendelse af pendimethalin forekommer i produktion af sukkermais, løg, porrer, purløg, kinesisk kål, engrapgræs, hvidkløver til frø og vinterraps. Sammenlagt anslås de økonomiske konsekvenser at være i størrelsesordenen 45-86 mio. kr.

Konsekvenserne af et forbud mod både bromoxynil og pendimethalin vil være alvorlige for produktionen af løg og porrer, mens et samtidigt forbud mod phenmedipham og pendimethalin vil være meget problematisk for jordbærproduktionen. Problemet for løg og porrer er, at der ikke umiddelbart er alternative løsninger. Det samme gælder i jordbær, hvor konsekvenserne af et forbud mod pendimethalin vurderes som overkommelige, men situationen vil blive anderledes alvorlig, hvis også phenmedipham, der er indstillet til ikke-godkendelse på EU niveau, ikke længere må anvendes.

Fluroxypyr anvendes primært i vinter- og vårsæd (dvs. korn). Ud over kornafgrøderne er fluroxypyr også godkendt til anvendelse i majs og græsmarker. Fluroxypyr er i dag en af få bekæmpelsesmuligheder mod ALS-resistente fuglegræsplanter. (ALS betegner i denne sammenhæng ukrudtsmidlets virkningsmåde, som er en hæmning af et bestemt planteenzym). Såfremt der forekommer ALS-resistente fuglegræsplanter i markerne mindskes antallet af muligheder for bekæmpelse, men et forbud mod fluroxypyr gør ikke ukrudtsbekæmpelsen dyrere. Derimod er der ikke længere løsninger til rådighed, hvor der er udlæg af græs i markerne. Det vurderes, at de erhvervsøkonomiske konsekvenser af et forbud mod fluroxypyr vil være i størrelsesordenen 6,6 mio. kr. årligt.